

Kā attīstīt reģionus?

Latvijas Pašvaldību izpilddirektoru asociācijas sanāksme

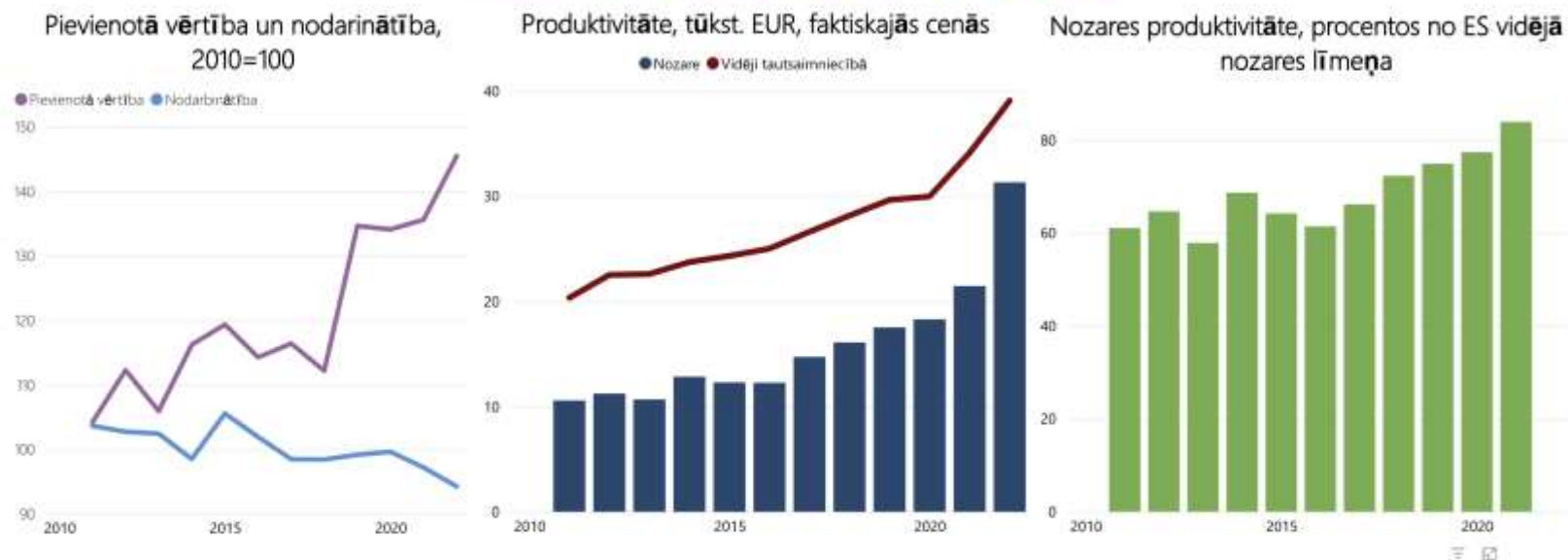
2024. gada 12. janvāris

Vai Latvijai ir
izdevīgi
specializēties
zemo
tehnoloģiju
nozarēs?

Lauksaimniecības un mežrūpniecības pievienotā vērtība

NOZARES GALVENIE RĀDĪTĀJI

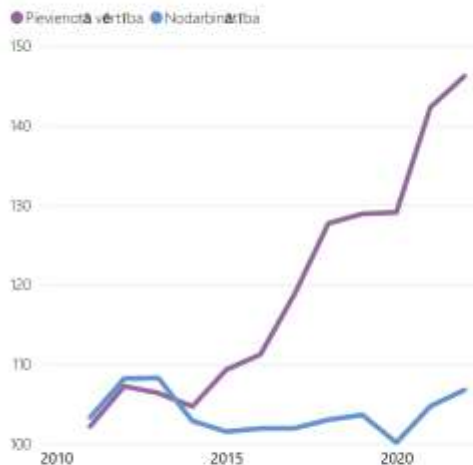

A - Lauksaimniecība, mežsaimniecība	C - Āpstrādes rūpniecība	E - Ūdens apgāde; notekūdeņu, atkritumu apsaim...	G - Tirdzniecība	I - Izmitināšana un ēdināšanas pakalpojumi	K - Finanšu un apdrošināšanas darbības	M - Profesionālie, zinātniskie un tehniskie pakalpoj...	O - Valsts pārvalde
B - Ieguves rūpniecība un karjeru izstrāde	D - Elektroenerģija, gāzes un siltumapgāde	F - Būvniecība	H - Transports un uzglabāšana	J - Informācijas un komunikācijas pakalpojumi	L - Operācijas ar nekustamo īpašumu	N - Administratīvo un apkalpojošo dienestu darbība	P - Izglītība

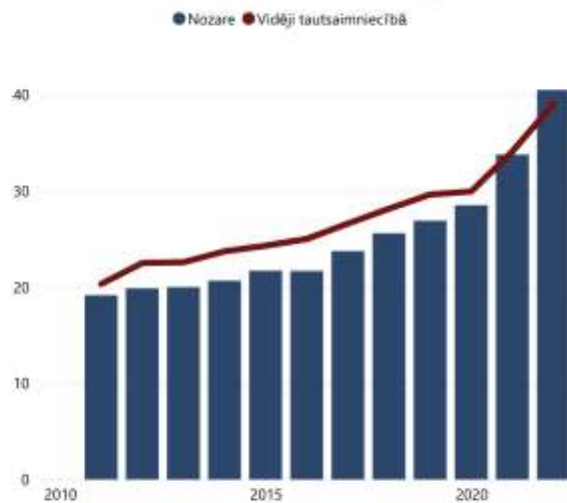
Apstrādes rūpniecības pievienotā vērtība

NOZARES GALVENIE RĀDĪTĀJI

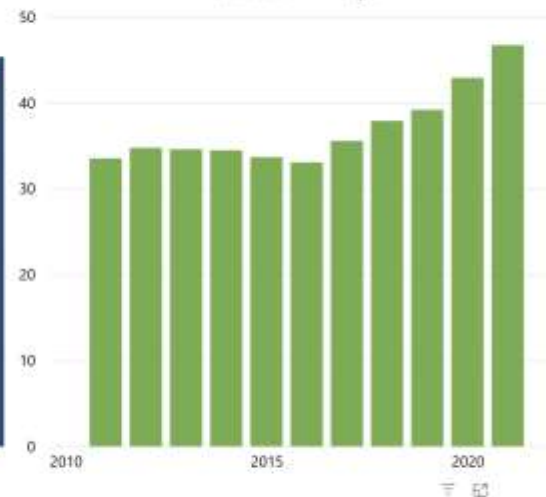
Pievienotā vērtība un nodarbinātība, 2010=100

Produktivitāte, tūkst. EUR, faktiskajās cenās

Nozares produktivitāte, procentos no ES vidējā nozares līmeņa

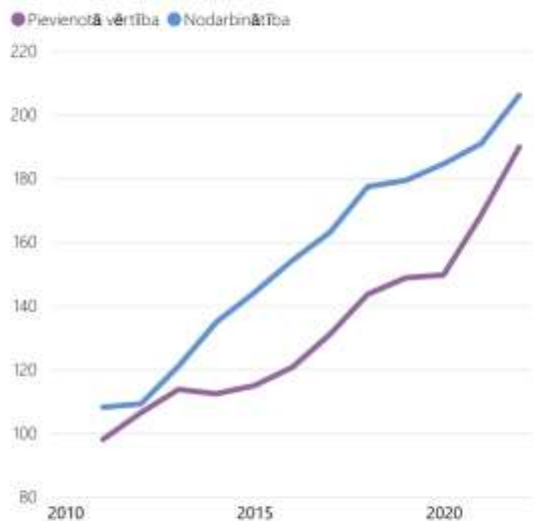

A - Lauksaimniecība, mežsaimniecība	C - Apstrādes rūpniecība	E - Ūdens apgāde; notekūdeņu, atkritumu apsaim...	G - Tirdzniecība	I - Izmitināšana un ēdināšanas pakalpojumi	K - Finanšu un apdrošināšanas darbības	M - Profesionālie, zinātniskie un tehniskie pakalpoj...	O - Valsts pārvalde
B - Ieguves rūpniecība un karjeru izstrāde	D - Elektroenerģija, gāzes un siltumapgāde	F - Būvniecība	H - Transports un uzglabāšana	J - Informācijas un komunikācijas pakalpojumi	L - Operācijas ar nekustamo īpašumu	N - Administratīvo un apkalpojošo dienestu darbība	P - Izglītība

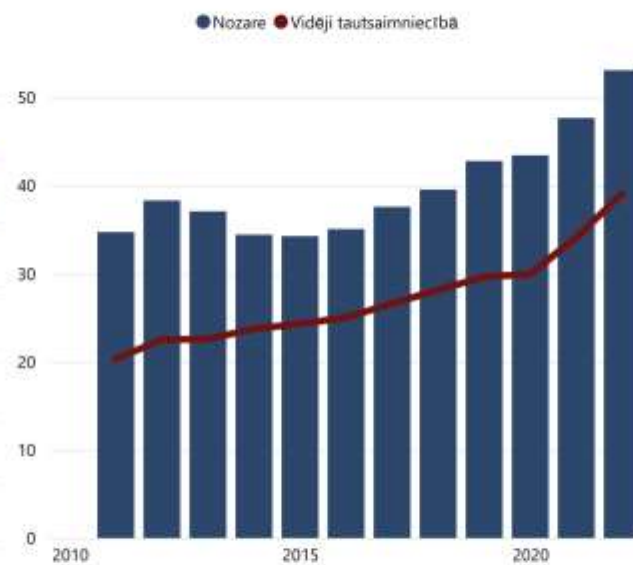
IKT nozares pievienotā vērtība

NOZARES GALVENIE RĀDĪTĀJI

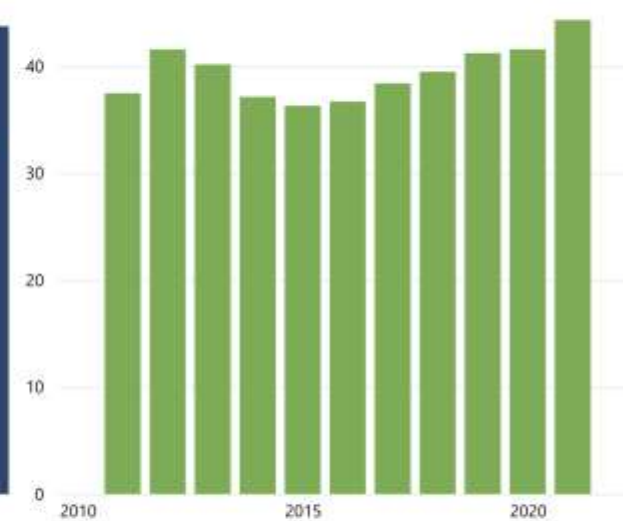
Pievienotā vērtība un nodarbinātība, 2010=100

Produktivitāte, tūkst. EUR, faktiskajās cenās

Nozares produktivitāte, procentos no ES vidējā nozares līmeņa

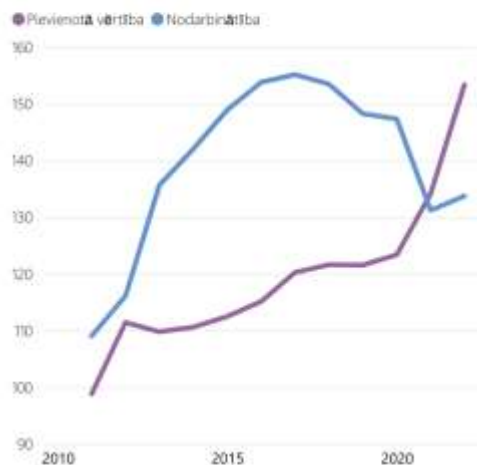

A - Lauksaimniecība, mežsaimniecība	C - Apstrādes rūpniecība	E - Ūdens apgāde; notekūdeņu, atkritumu apsaim...	G - Tirdzniecība	I - Izmitināšana un ēdināšanas pakalpojumi	K - Finanšu un apdrošināšanas darbības	M - Profesionālie, zinātniskie un tehniskie pakalpoj...	O - Valsts pārvalde
B - Ieguves rūpniecība un karjeru izstrāde	D - Elektroenerģija, gāzes un siltumapgāde	F - Būvniecība	H - Transports un uzglabāšana	J - Informācijas un komunikācijas pakalpojumi	L - Operācijas ar nekustamo īpašumu	N - Administratīvo un apkalpojošo dienestu darbība	P - Izglītība

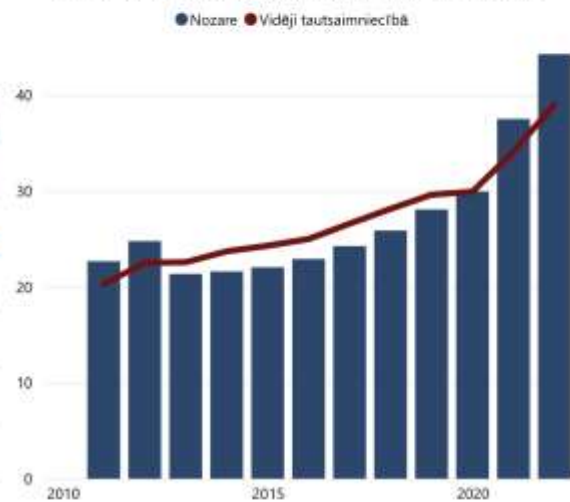
Profesionālo pakalpojumu nozares pievienotā vērtība

NOZARES GALVENIE RĀDĪTĀJI

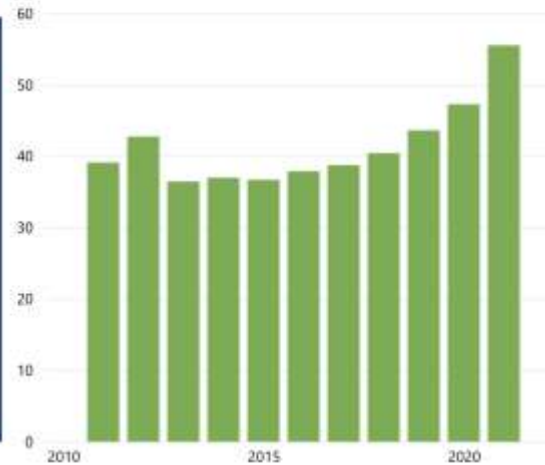
Pievienotā vērtība un nodarbinātība, 2010=100

Produktivitāte, tūkst. EUR, faktiskajās cenās

Nozares produktivitāte, procentos no ES vidējā nozares līmeņa

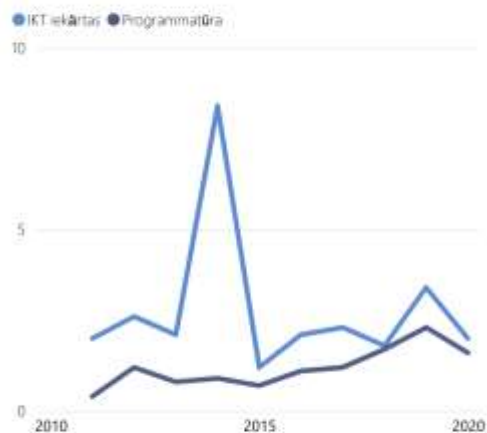
A - Lauksaimniecība, mežsaimniecība	C - Apstrādes rūpniecība	E - Ūdens apgāde, notekūdeņu, atkritumu apsaim...	G - Tirdzniecība	I - Izmitināšana un ēdināšanas pakalpojumi	K - Finanšu un apdrošināšanas darbības	M - Profesionālie, zinātniskie un tehniskie pakalpoj...	O - Valsts pārvalde
B - Ieguves rūpniecība un karjeru izstrāde	D - Elektroenerģija, gāzes un siltumapgāde	F - Būvniecība	H - Transports un uzglabāšana	J - Informācijas un komunikācijas pakalpojumi	L - Operācijas ar nekustamo īpašumu	N - Administratīvo un apkalpojošo dienestu darbība	P - Izglītība

Lauksaimniecības un mežrūpniecības digitalizācija

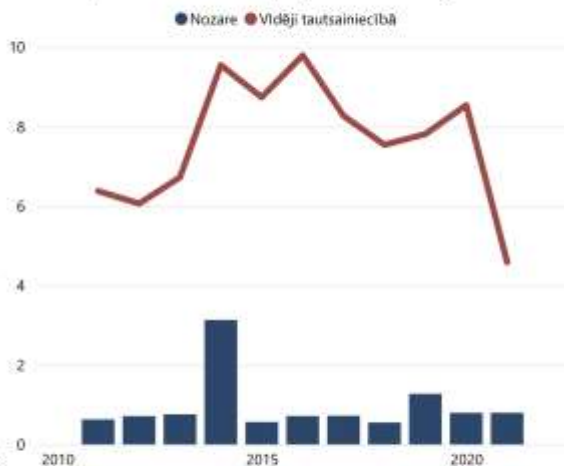

DIGITALIZĀCIJA

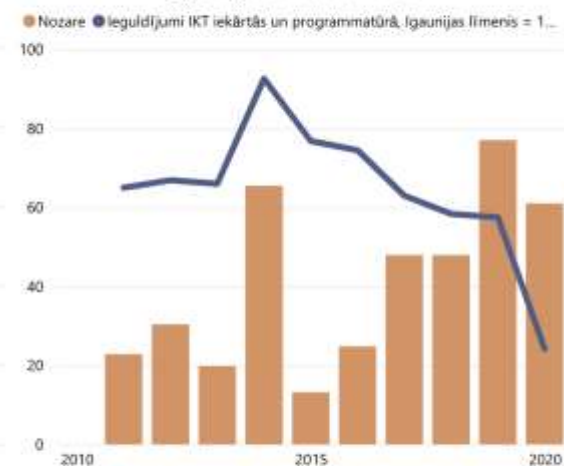
leguldījumi IKT iekārtās un programmatūrā; milj. EUR, faktiskajās cenās

leguldījumi IKT iekārtās un programmatūrā, procentos no kopējām investīcijām

leguldījumi IKT iekārtās un programmatūrā, Igaunijas līmenis=100

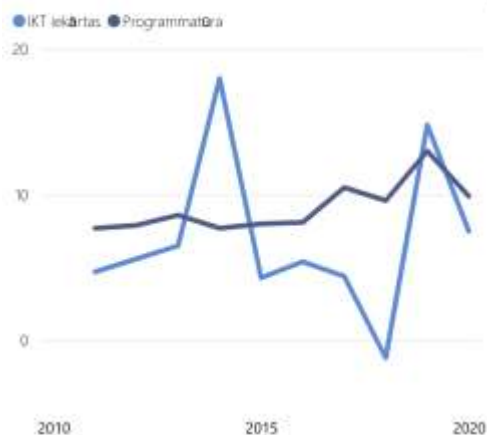
A - Lauksaimniecība, mežsaimniecība	C - Apstrādes rūpniecība	E - Ūdens apgāde, notekūdeņu, atkritumu apsaim...	G - Tirdzniecība	I - Izmitināšana un ēdināšanas pakalpojumi	K - Finanšu un apdrošināšanas darbības	M - Profesionālie, zinātniskie un tehniskie pakalpoj...	O - Valsts pārvalde
B - Ieguves rūpniecība un karjeru izstrāde	D - Elektroenerģija, gāzes un siltumapgāde	F - Būvniecība	H - Transports un uzglabāšana	J - Informācijas un komunikācijas pakalpojumi	L - Operācijas ar nekustamo īpašumu	N - Administratīvo un apkalpojošo dienestu darbība	P - Izglītība

Digitalizācija apstrādes rūpniecībā

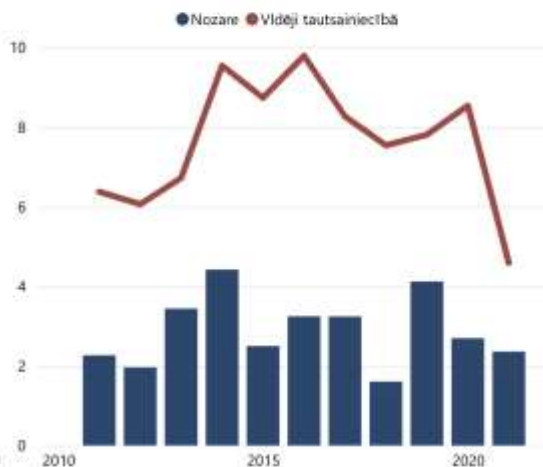

DIGITALIZĀCIJA

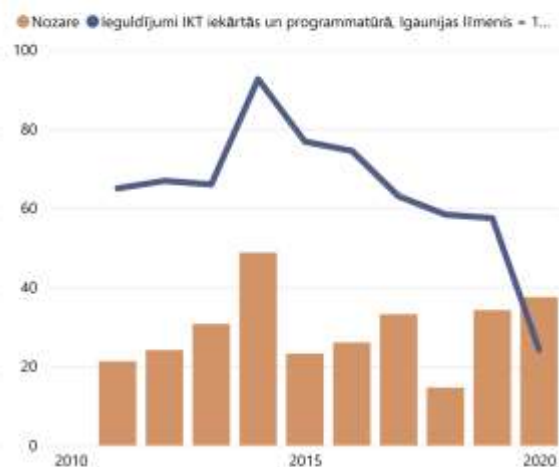
leguldījumi IKT iekārtās un programmatūrā; milj. EUR, faktiskajās cenās

leguldījumi IKT iekārtās un programmatūrā, procentos no kopējām investīcijām

leguldījumi IKT iekārtās un programmatūrā, Igaunijas līmenis=100

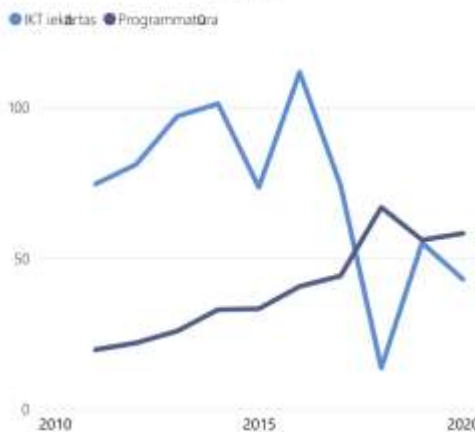

A - Lauksaimniecība, mežsaimniecība	C - Apstrādes rūpniecība	E - Ūdens apgāde, notekūdeņu, atkritumu apsaim...	G - Tirdzniecība	I - Izmitināšana un ēdināšanas pakalpojumi	K - Finanšu un apdrošināšanas darbības	M - Profesionālie, zinātniskie un tehniskie pakalpoj...	O - Valsts pārvalde...
B - Ieguves rūpniecība un karjeru izstrāde	D - Elektroenerģija, gāzes un siltumapgāde	F - Būvniecība	H - Transportis un uzglabāšana	J - Informācijas un komunikācijas pakalpojumi	L - Operācijas ar nekustamo īpašumu	N - Administratīvo un apkalpojošo dienestu darbība	P - Izglītība

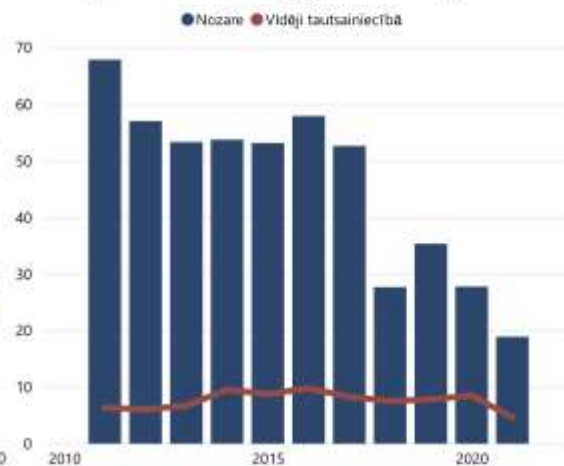
IKT nozares digitalizācija

DIGITALIZĀCIJA

leguldījumi IKT iekārtās un programmatūrā, milj. EUR, faktiskajās cenās

leguldījumi IKT iekārtās un programmatūrā, procentos no kopējām investīcijām

leguldījumi IKT iekārtās un programmatūrā, Igaunijas līmenis=100

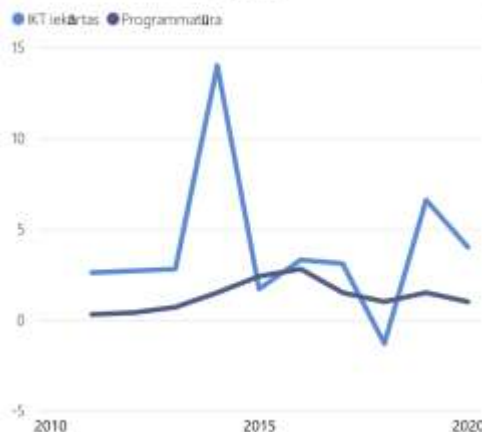
A - Lauksaimniecība, mežsaimniecība	C - Apstrādes rūpniecība	E - Ūdens apgāde, notekūdeņu, atkritumu apsaim...	G - Tirdzniecība	I - Izmitināšana un ēdināšanas pakalpojumi	K - Finanšu un apdrošināšanas darbības	M - Profesionālie, zinātniskie un tehniskie pakalpoj...	O - Valsts pārvalde
B - Ieguves rūpniecība un karjeru izstrāde	D - Elektroenerģija, gāzes un siltumapgāde	F - Būvniecība	H - Transports un uzglabāšana	J - Informācijas un komunikācijas pakalpojumi	L - Operācijas ar nekustamo īpašumu	N - Administratīvo un apkalpojošo dienestu darbība	P - Izglītība

Būvniecības digitalizācija

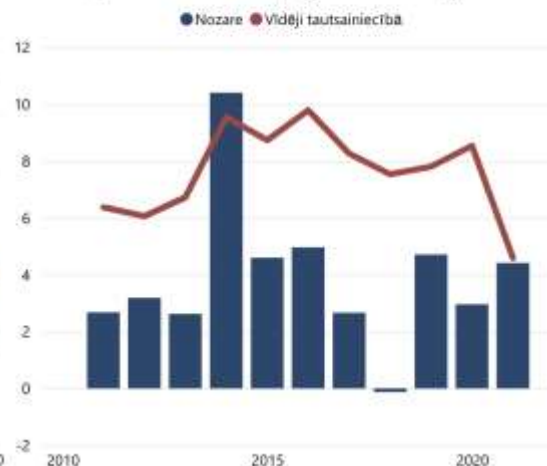

DIGITALIZĀCIJA

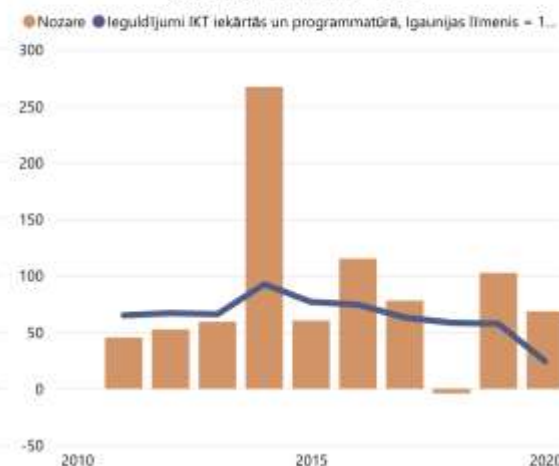
leguldījumi IKT iekārtās un programmatūrā; milj. EUR, faktiskajās cenās

leguldījumi IKT iekārtās un programmatūrā, procentos no kopējām investīcijām

leguldījumi IKT iekārtās un programmatūrā, Igaunijas līmenis=100

A - Lauksaimniecība, mežsaimniecība	C - Apstrādes rūpniecība	E - Ūdens apgāde; notekūdeņu, atkritumu apsaim...	G - Tirdzniecība	I - Izmitināšana un ēdināšanas pakalpojumi	K - Finanšu un apdrošināšanas darbības	M - Profesionālie, zinātniskie un tehniskie pakalpoj...	Q - Valsts pārvalde
B - Ieguves rūpniecība un karjeru izstrāde	D - Elektroenerģija, gāzes un siltumapgāde	F - Būvniecība	H - Transports un uzglabāšana	J - Informācijas un komunikācijas pakalpojumi	L - Operācijas ar nekustamo īpašumu	N - Administratīvo un apkalpojošo dienestu darbība	P - Izglītība

Pievienotās vērtības dzinēji

- Vai ir savs produkts, jeb izgatavo pēc specifikācijas?
- Vai vadības funkcijas tiek veiktas Latvijā?
- Vai īpašnieki atrodas Latvijā?
- Vai produkts ir mērogojams?
- Nozare

Jo augstāka pievienotā vērtība, jo lielākas investīcijas un riski

Jo sarežģītāks produkts, jo vairāk risku

- Produkta risks –
 - vai varēs izgatavot?
 - Ja varēs izgatavot, vai pašizmaksa būs pietiekami zema?
 - Ja izgatavos par zemu cenu, vai neuzradīsies vēl lētāks konkurents?
 - Vai neparādīsies vispār cita tehnoloģija?
 - Vai nenobankrotēs piegādātāji?

Mārketinga risks -

- Vai tirgus pirks jauno produktu?
- Vai patents netiks apstrīdēts?

Kā samazināt riskus:

- Investīciju riski no uzņēmēja skatu punkta:
 - Ko var noīrēt, ne iegādāties vai būvēt?

Pašvaldības risinājums:

- Uzbūvēt un iznomāt ražošanas telpas
- Uzbūvēt un iznomāt infrastruktūru

Kā mazināt pašvaldības riskus izīrējot telpas

- Pārliecināties, ka ir īrnieks
- Pārliecināties, ka telpas ir piemērotas īrniekam

Telpu īrei nav jābūt subsidētai, pašvaldība var pelnīt tās īrējot, jo problēma ir riska noņemšanā, nevis subsidijā

Norma, ka pašvaldība nedrīkst sagatavot/plānot telpas īrniekam ir klaji kļūdaina, un ir jāmaina.

Fondu atbalsta intensitātei jābūt zemākai, ja nav konkrēta īrnieka, jo pašvaldības risks tad ir lielāks

Krauklis un Baiks rīkojās pareizi un saimnieciski, pielāgojot telpas

Jo sarežģītāks produkts, jo vairāk risku:

- Darbinieku atrašanas riski:
 - Vai būs pieejami pietiekami kvalificēti darbinieki?
- Darbinieku atrašanas riski:
 - Veicināt vienas nozares līdzīgu uzņēmumu veidošanos
 - Atbalstīt mācības darba vidē

Vai jaunais uzņēmums atņems darbiniekus esošajiem?

- Vairāk apmeklētas ir kafejnīcas, kas atrodas uz vienas ielas
- Vieglāk darbiniekus ir atrast pilsētās, kur ir labāka konjunktūra

Kādus uzņēmumus atbalstīt?

- Eksportējošiem uzņēmumiem:
 - Ir iespējams mērogs
 - Tie rada konkurētspējīgus, pasaules tirgos norūdītus produktus
 - Ir iespējas pārdot uzlabotus produktus, inovācijas
 - Ir iespējas pacelties pievienotās vērtības ķēdē
 - Zems korupcijas risks:
 - reputācija klientu vidū svarīgāka par ieguvumu korumpējot
 - Ienākumi nav atkarīgi no valsts iepirkuma

Eksports ir Āzijas panākumu atslēga

- Eksportējoši uzņēmumi ir radījuši bagātu Āziju
- Arī Latvijai nav citas iespējas

»Ja Latvijā būtu IKP uz 1 iedzīvotāju kā Lietuvā,
nodokļu ieņēmumi būtu par 3 mlrd eiro lielāki»

/Mortens Hansens/

NIP paredz, ka ekonomikai līdz 2027. gadam jāaug ik gadu par 4,7%, kam "fundamentāls priekšnosacījums ir ekonomikas konkurētspējas priekšrocību balstīšana uz tehnoloģiskiem faktoriem, ražošanas efektivitāti, inovācijām".

NIP uzsver, ka Latvijas apstrādes rūpniecības produktivitāte par 60%(!) atpaliek no ES. Produktivitātes zemo līmeni lielā mērā nosaka **mazs investīciju apjoms pētniecībā un attīstībā un uzņēmēju vājās inovatīvās aktivitātes.**

Mērķi

FM izvirzītie 4 nodokļu reformas mērķi ir labi, tomēr nerunā par svarīgāko: Kā panākt strauju Latvijas IKP izaugsmi, lai sasniegtu Igaunijas un Lietuvas attīstības līmeni? Vēl vairāk, FM plāns paredz tikai 3% IKP izaugsmi, pārkāpjot NIP uzstādījumu, ka jāsasniedz 4,7%, tāpēc LEA uzstāj uz piekto mērķi:

IKP izaugsmes ātrums sasniedz 4,7% gadā un balstās produktivitātes attīstībā, kas tiek sasniegta koncentrējoties uz uzņēmumu eksportspējas attīstību veicinot ieguldījumus R&D un mazinot eksporta preču un pakalpojumu pašizmaksu.

FM nodokļu reformas mērķi

FM izvirzītie 4 mērķi

- Kopējie nodokļu ieņēmumi – pieaug līdz 32,75% no IKP;
- Darbaspēka nodokļu slogs (ķīlis) strādājošam ar vidējo algu bez apgādājamajiem – samazinās par 4 procentpunktiem;
- Ēnu ekonomika – samazinās par 1 procentpunktu;
- Valsts drošības finansējums tiek pilnībā nodrošināts atbilstoši plānotajam

LEA pievienotais mērķis

IKP izaugsmes ātrums sasniedz 4,7% gadā un balstās produktivitātes attīstībā, kas tiek sasniegta koncentrējoties uz uzņēmumu eksportspējas attīstību veicinot ieguldījumus R&D un mazinot eksporta preču un pakalpojumu pašizmaksu.

Tāpēc arī Latvijas nodokļu politikai primāri ir jāveicina eksporta attīstība!

Ir tikai divi veidi, kā uzņēmumi var audzēt pievienoto vērtību – palielinot ieņēmumus un samazinot izdevumus. R&D pieaugums atļautu Latvijas uzņēmumiem palielināt preču cenas, diferencēt tās un tā palielinātu ieņēmumus.

Lai padarītu Latvijas eksportējošo uzņēmumu produktus izmaksu konkurētspējīgākus pasaules tirgos, vienlaikus ir jāsamazina izdevumi – nodokļu slogam ir jāpārvirzās no ražošanas uz patēriņu un jāmazina resursu cenas, kā arī jāiegulda valsts un ES līdzekļi investējot – produktivitātes celšanā, pārdošanas veicināšanā, robotizācijā un digitalizācijā.

Eksporta attīstībai ir nepieciešamas investīcijas

I NIP paredz un LEA uzsver, ka **kopējām investīcijām R&D ir jāsasniedz 1,5% no IKP gadā**, tajā skaitā privātā sektora investīcijām jābūt 38% no investīcijām R&D. Tātad valsts investīcijām **R&D ir jāsasniedz 0,93% no IKP un privātā sektora investīcijām 0,57% no IKP**.

Šobrīd Latvijas valsts ieguldījumi R&D ir tikai 0,48% no IKP, un uzņēmumu ieguldījumi tikai 0,16% no IKP. Tātad, atbilstoši plānošanas dokumentiem, LEA uzsver, ka **papildus ir nepieciešams valsts finansējuma palielinājums R&D par 0,45% no IKP un uzņēmumu finansējumam jāaug par 0,41% no IKP**.

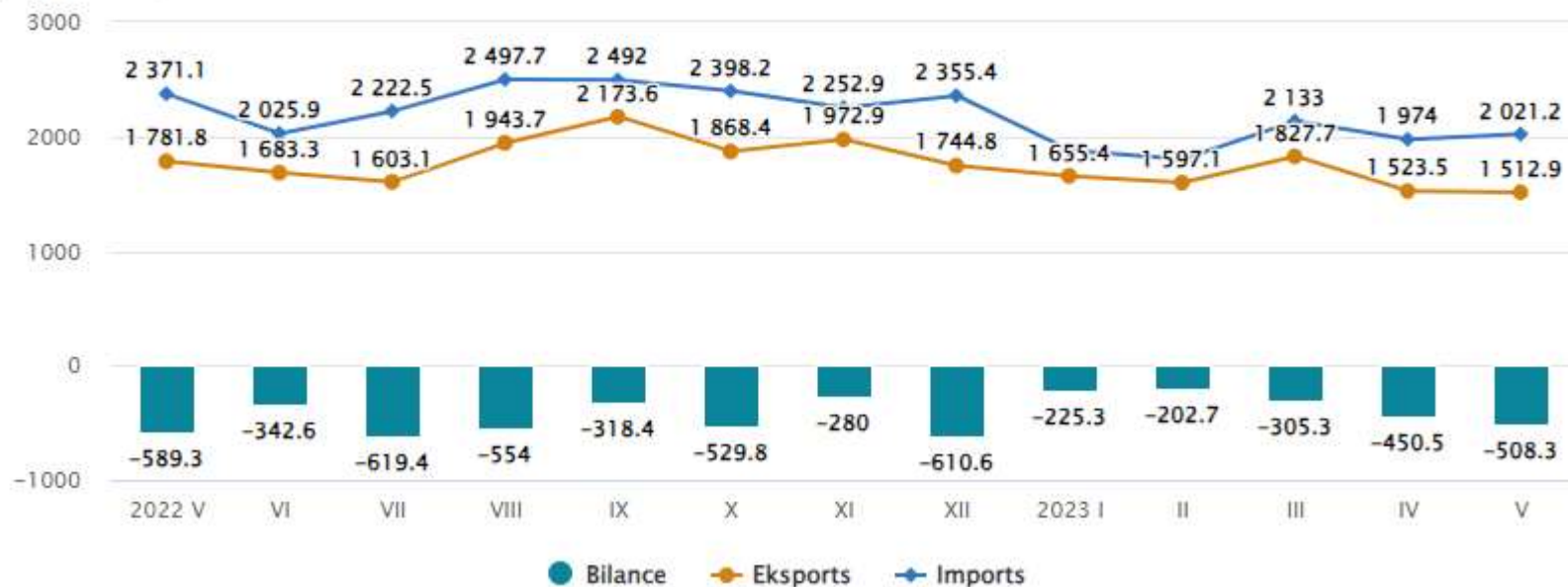
II LEA uzsver, ka kopējam valsts un ES līdzfinansējuma investīcijām **produktivitātes celšanā (modernu iekārtu iegādē, robotizācijā un digitalizācijā) un pārdošanas veicināšanā ārvalstīs jābūt vismaz 1,5% apmērā no IKP gadā**, tādejādi mazinot eksporta preču un pakalpojumu pašizmaksu.

Latvija dzīvo pāri saviem līdzekļiem, patērē vairāk importa preču un pakalpojumu nekā eksportē

Latvijas ārējā tirdzniecība

(miljonos eiro)

Eksports:

2023 vs 2022 gadu:
-3,3%

2023 maijs vs 2022
maijs -15,1 %

Kā sabalansēt Latvijas ārējo tirdzniecību?

Latvijas ārējās tirdzniecības bilance ir negatīva, tātad:

- ❖ jāsamazina importa patēriņš, palielinot nodokļus, kas gulstas uz importa precēm
- ❖ jāpalielina eksports, samazinot eksportētāju nodokļus

Iedzīvotāju ienākuma nodoklis

NAP paredz mazināt darbaspēka nodokļu slogu zemu ienākumu saņēmējiem, pārnesot to uz nodokļiem, kas mazāk kavē izaugsmi, risinājumus izvērtējot kopsakarā ar sociālā nodrošinājuma sistēmu.

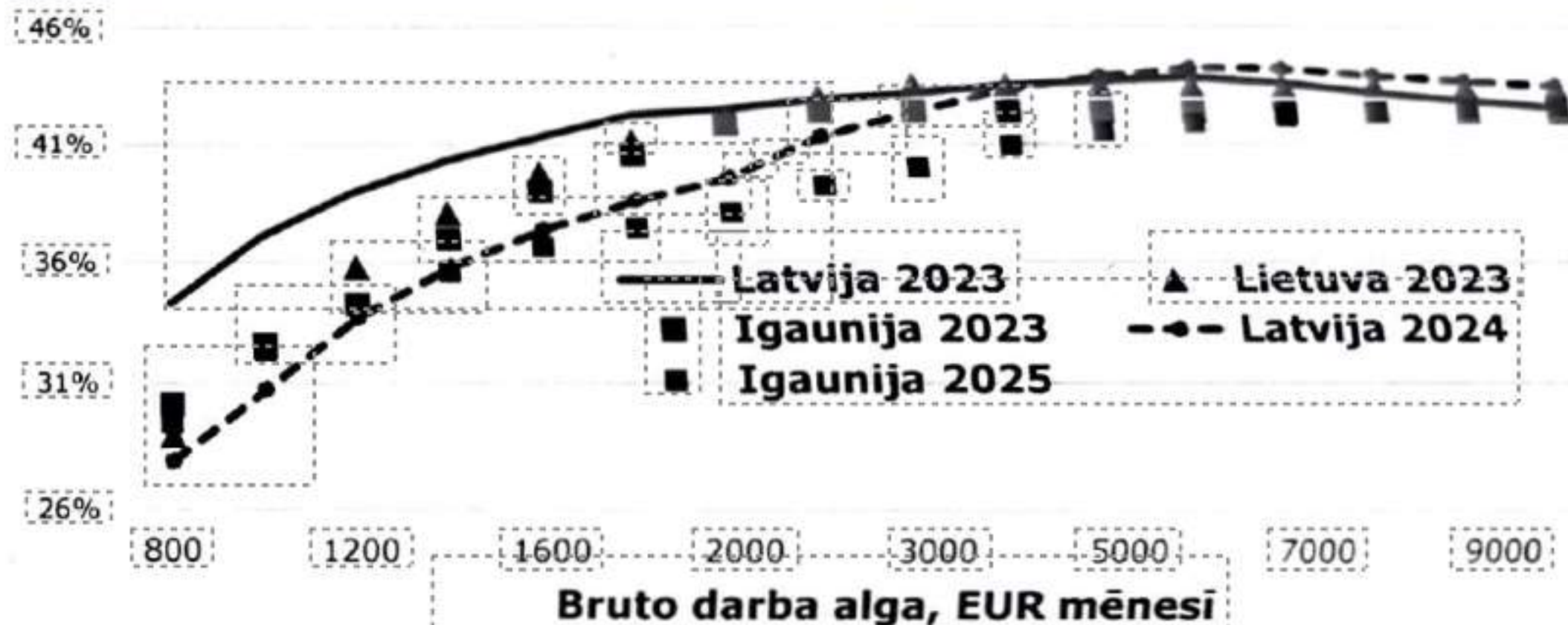
LEA uzsver, ka arī eksporta ražošanas konkurētspēju visvairāk pasliktina tieši nodokļu nasta zemāko algu saņēmējiem, jo ražošanas uzņēmumiem tieši zemo algu saņēmēju ir visvairāk.

Vienlaikus darbinieki, kas saņem augstas algas arī rada lielu pievienoto vērtību, tāpēc algu nodokļu apmērs to konkurētspēju ietekmē maz.

Tāpēc LEA atbalsta diferencēta neapliekamā minimuma palielināšanu, jo tas visefektīvāk mazinās slogu uz mazo algu saņēmējiem, ļaus palielināt algas, tā risinot darbaspēka pieejamības problēmu.

LEA atbalsta šādas izmaiņas IIN

B - konkurētspējīgs slogs darba ņēmējiem ar ienākumiem līdz 2800 *euro* mēnesī

Slimības lapu apmaksas noteikumi

LEA iestājas par slimības lapu apmaksas noteikumu vienādošanu ar Igauniju.

Latvijas šī brīža slimības lapu apmaksas regulējums veicina blēdīšanos ar darba nespējas lapām, ko īpaši akūti izjūt eksporta ražojošie uzņēmumi.

Pielīdzināšana Igaunijas sistēmai ļautu izbeigt šo neveselīgo praksi un paaugstināt darba algas godprātīgajiem darbiniekiem.

PVN

PVN ir patēriņa nodoklis, kas skar importu un neskar eksportu. Latvijas Bankas aprēķini rāda, ka PVN palielināšana palielina eksportu un mazina importu, uzlabojot relatīvo eksporta konkurētspēju. **Tāpēc LEA atbalsta PVN palielināšanu un PVN samazinātās likmes atcelšanu viesnīcu pakalpojumiem.**

PVN standartlikmi palielinot par 1 %, nodokļu ieņēmumi pieaug par 200 mln euro jeb 0,4% no IKP, LEA atbalsta PVN palielināšanu līdz 4%, nodrošinot 1,6% no IKP lielākus nodokļu ieņēmumus.

Pateicoties sekmīgai VID darbībai, PVN iekasēšana Latvijā tiek zaudēts mazāk, kā ES vidēji, tāpēc nodokļu sloga pārceļšana uz PVN mazinās ēnu ekonomiku.

LEA atbalsta ierosinātās korekcijas neatgūstamajiem parādiem, atvieglojumus sporta nodarbībām, izmaiņas PVN atskaitījumā par 5 gadiem vecākiem reprezentatīvajiem auto un reģistrācijas sliekšņa palielināšanu.

Akcīzes nodokļi

LEA atbalsta AN likmju pārskatīšanu atsevišķiem naftas produktiem, ko izmanto iekārtās (celtņos, u.c. ar pārkraušanu saistītām darbībām) SEZ un brīvostā, AN likmju pārskatīšana alkoholiskajiem dzērieniem un AN likmju pārskatīšana tabakas izstrādājumiem un pēc izmantošanas mērķa līdzīgiem produktiem, un kopumā akcīzes nodokļu apmēra pielīdzināšanu pārējām Baltijas valstīm.

LEA arī atbalsta akcīzi cukurotajiem dzērieniem un kafijai.

LEA ir kategoriski pret dabasgāzes akcīzes palielinājumam rūpnieciskajiem patērētājiem. Gāzes cenas jau tā ģeopolitisku problēmu dēļ ir augstas, akcīzes uzlikšana vēl vairāk pasliktinās konkurētspēju pret, tajā skaitā, Ķīnas ražotājiem.

Azartspēļu nodoklis

LEA atbalsta azartspēļu nodokļa palielināšanu

Mikrouzņēmumu nodoklis

MUN maziem uzņēmējiem nelieliem darījumiem ir ērts veids nodokļu nomaksai ļoti maziem uzņēmējiem. Izmaiņas MUN, kas vērstas uz tā pielietojumu lielākiem uzņēmumiem nav atbalstāmas, MUN regulējumam ir jāpaliek kā iepriekš. Papildus jārada atsevišķa sociālā apdrošināšanas iespēja MUN maksātājiem, līdz ar to radīsies vajadzība pēc vēl vienas reformas sociālās apdrošināšanas jomā.

Nekustamā īpašuma nodoklis

Nekustamā īpašuma nodoklis atstāj vismazāko iespaidu uz patēriņu un ekonomikas konkurētspēju. Latvijas NĪN ieņēmums ir 0,7% no IKP, kamēr reģiona visdinamiskākajai valstij Polijai tas sasniedz 1,1% no IKP.

LEA atbalsta NĪN palielināšanu līdz Polijas līmenim, īpaši pozitīvu iespaidu atstātu pilsētu neizmantoto zemes īpašumu aplikšana ar NĪN. Iekasējot šo nodokli vajadzētu izvairīties no zemas vērtības mājokļu aplikšanas ar NĪN, bet vērst to uz īpašumiem ar augstu vērtību, lielākoties uz zemi.

NĪN vajadzētu sadalīt zemes nodoklī un ēku nodoklī = $\frac{4}{5}$ no NĪN pārvērst zemes nodoklī, kuru vērst tikai pret augstas kadastrālas vērtības zemi, $\frac{1}{5}$ ēku nodoklī, lai veicinātu investīcijas ēkās un to uzlabojumus

Noteikti augstāku zemes nodokli dārgām, neapbūvētām zemes platībām

Dabas resursu nodoklis

LEA atbalsta ierosinātos jaunus DRN nodokļa objektus un citas piedāvātās izmaiņas

Dividenžu nodoklis

LEA atbalsta dividenžu nodokli 10% apmērā pie dividenžu izmaksas, jo tas neietekmē konkurētspēju un ir samērīgs ar pārējām Baltijas valstīm.

LEA aicina iekļaut arī ārzemju investoru "nediskriminēšanas" normu, kas attiecas uz dividenžu dubultu nodokļu aplikšanu .

Elektroenerģijas nodoklis

LEA iestājas par elektroenerģijas nodokļa atcelšanu rūpnieciskajiem ražotājiem.

R&D nodokļu kredīts

Stratēģija Latvija 2030 paredz veicināt privātā sektora ieguldījumus R&D ar nodokļu kredītu palīdzību. LEA atbalsta šādu pieeju un, nolūkā veicināt Latvijas uzņēmumu attīstību, rosina noteikt UIN samazinājumu par R&D ieguldījumu apmēru, kā to dara daudzas citas attīstītās ekonomikas. Šādi atvieglojumi sniegtu iespēju sasniegt mērķi privātā sektora R&D investīcijām, kurām ir jāaug par 0,41% no IKP.

Banku peļņas nodoklis

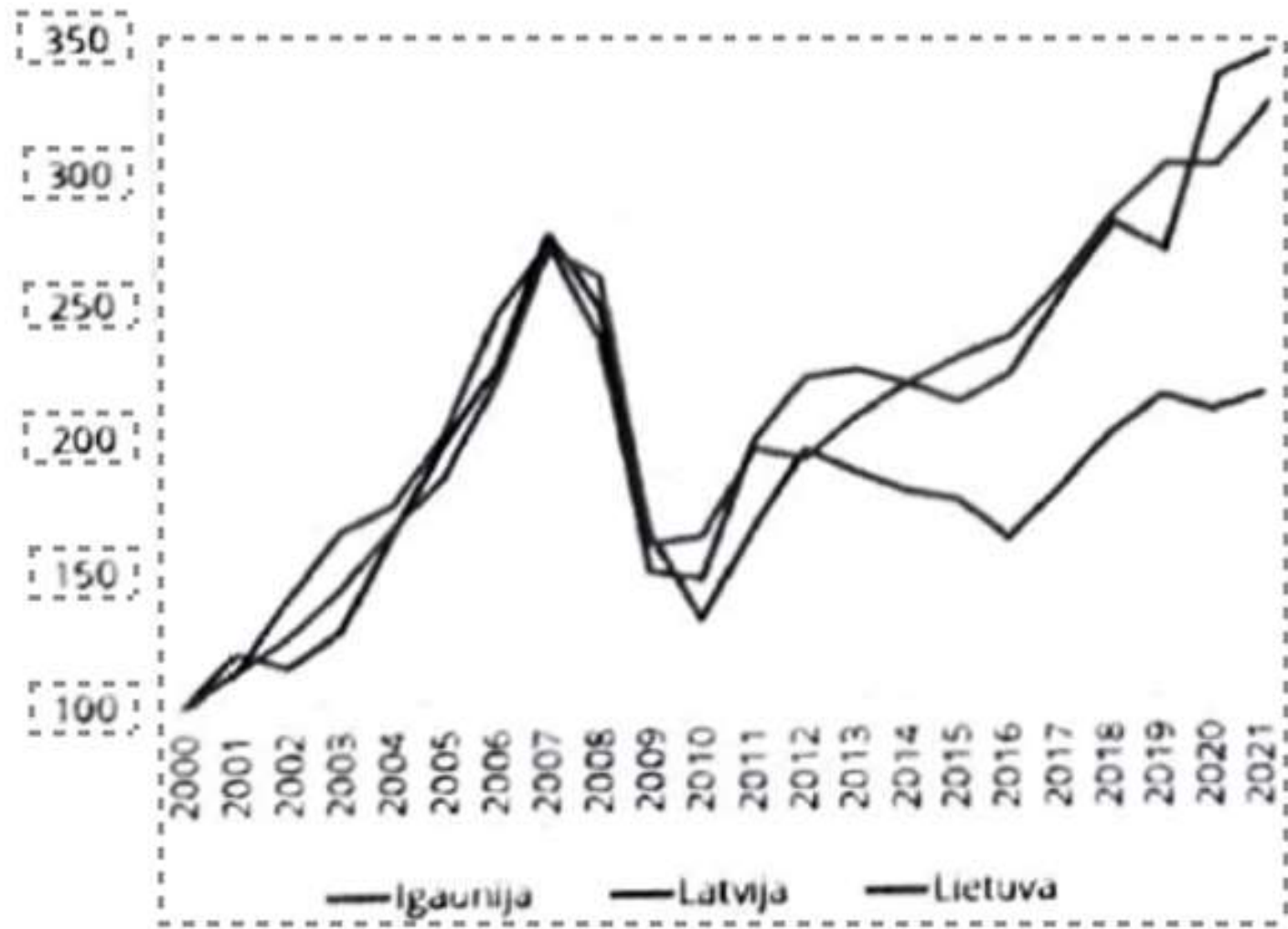

NAP paredz, ka Banku kredīti iekšzemes nefinanšu uzņēmumiem (A–K nozares), % no IKP 2024 gadā jāsasniedz 20 procentus no IKP. Diemžēl, šogad šis rādītājs ir tikai būtiski zemāks!

Banku kreditēšana ir ļoti svarīga tautsaimniecības attīstībai, bez tās nav iespējamas investīcijas iekārtās un pamatkapitāla veidošana.

Pateicoties vājai kreditēšanai un zemiem eksporta ieņēmumiem, Latvijas uzņēmumu bruto pamatkapitāla veidošana būtiski atpaliek no Lietuvas un Igaunijas.

Bruto pamatkapitāla veidošana (2000=100)

Bankām mazs klientu bruto pamatkapitāls nozīmē lielāku kreditēšanas risku, kas noved pie zemāka kreditēšanas apmēra.

Latvijas banku kopējais kreditēšanas apmērs ir ļoti zems. Lai segtu virsuzdevumus un pelnītu, tās ir spiestas paaugstināt piecenojamus kontu apkalpošanai un paaugstināt depozītu/kredītu maržu.

Lai panāktu veselīgu kredītu izaugsmi, nosegtu problēmu ar pārāk zemo uzņēmumu pamatkapitālu un izmantotu šī brīža banku peļņu pozitīvai izaugsmei, LEA ierosina banku nodokļa vietā iekasēt banku nodevu riska fondam. Riska fondu nodot ALTUM pārvaldībā un noteikt, ka tas ir izmantojams, lai palielinātu eksportējošo nozaru kreditēšanu.

Tā vienlaikus tiktu atrasts veids kreditēšanas eksporta apstrādājošās rūpniecības izaugsmes nodrošināšanai apstākļos, kad uzņēmumu bruto pamatkapitāls ir nepietiekams, lielāki kredīti atļautu bruto pamatkapitāla veidošanu, nodrošinot ilgtspējīgu kreditēšanas izaugsmi nākotnē, un tiktu palielināts banku kreditēšanas apmērs, ļaujot tām noteikt zemākas resursu un pakalpojumu cenas, jo tās pelnītu ar apjomu.

Tas arī ļautu sasniegt NAP mērķi kreditēšanā.